

Raport
zespołu oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej
z wizytacji przeprowadzonej w dniach 7-8 maja 2010 r.
w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Gorzowie Wielkopolskim
dotyczącej oceny jakości kształcenia na kierunku „filologia”
na poziomie studiów pierwszego stopnia

Informacje wstępne.

1. Skład Zespołu Oceniającego.

Wizytację przeprowadził zespół oceniający Państwowej Komisji Akredytacyjnej w następującym składzie:

- dr hab. Marek Cieszkowski – przewodniczący, członek PKA;
- prof. dr hab. Wiesław Krajka – ekspert PKA;
- mgr Krystyna Rzeszot – ekspert PKA;
- Łukasz Janikowski – przedstawiciel PSRP.

2. Krótka informacja o procesie przygotowania do wizytacji i jej przebiegu.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującymi procedurami.

Władze uczelni stworzyły bardzo dobre warunki do pracy zespołu wizytującego.

Raport zespołu oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez uczelnię raportu samooceny, przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji dotyczącej organizacji uczelni, spraw kadrowych oraz toku studiów, a także rozmów przeprowadzonych z władzami uczelni, pracownikami i studentami ocenianego kierunku.

Załącznik Nr 1 – Podstawa prawna wizytacji.

Część I. Uczelnia i jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów oraz ich organy.

1. Ocena misji i strategii uczelni, pozycji uczelni w środowisku oraz jej roli i miejsca na rynku edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia jakości kształcenia i ocenianego kierunku studiów.

PWSZ jest jedyną uczelnią państwową w regionie gorzowskim. W swej działalności kieruje się ogólnymi wartościami akademickimi, m.in. rzetelnością w badaniach naukowych, nauczaniu i upowszechnianiu wiedzy, troską o wysoki poziom etyczny nauczycieli

akademickich i studentów. Uczelnia inicjuje i prowadzi działalność z myślą o korzyściach dla regionu i kraju, stanowi centrum kształcenia studentów, dokształcania kadr, badań naukowych oraz działalności kulturalnej i społecznej. PWSZ aktywnie współpracuje z organizacjami i instytucjami w regionie. Na kształcenie neofilologów w uczelni zwraca się szczególną uwagę.

Wniosek:

Władze uczelni starają się wychodzić naprzeciw potrzebom edukacyjnym środowiska lokalnego i regionalnego, a uwzględniając jego specyfikę i potrzeby sukcesywnie rozwijają ofertę edukacyjną, także filologiczną. Uczelnia pobudza i kreuje postawy twórcze członków swojej społeczności, pełni ważną rolę kulturotwórczą. Wszystkie działania podejmowane w tym zakresie przez uczelnię należy ocenić pozytywnie.

2. Ocena zgodności kompetencji organów uczelni oraz jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów, zwanej dalej jednostką, określonych przepisami wewnętrznymi uczelni i podejmowanych działań z obowiązującymi powszechnie przepisami prawa.

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Gorzowie Wlkp. jest uczelnią publiczną, utworzoną na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 lipca 1998 r. w sprawie utworzenia Gorzowskiej Wyższej Szkoły Zawodowej w Gorzowie Wielkopolskim (Dz. U. Nr 98, poz. 618). Nazwę Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa Gorzowie Wielkopolskim uczelnia otrzymała na mocy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 listopada 1999 r.

Uczelnia działa na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym, przepisów wydanych na jej podstawie oraz statutu uchwalonego przez senat uczelni i zatwierdzonego decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 13.04.2007 r. Nr DSW-1-07-410/53/07 ze zmianami zatwierdzonymi decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego decyzją Nr MNiSW-DNS-WUP-6041-1054-2/BR/09 z dnia 20 maja 2009 r.

Zgodnie z zapisem § 28 statutu organem kolegialnym uczelni jest senat. Organem jednoosobowym uczelni jest rektor.

Senat

Posiedzenia zwyczajne senatu zwołuje rektor co najmniej raz na dwa miesiące, z wyjątkiem przerwy letniej. Analiza dokumentacji wykazała, iż zakres uchwał senatu jest zgodny z jego statutowymi i ustawowymi kompetencjami. Senat wywiązuje się w szczególności z obowiązków ustawowych określonych w art. 62 oraz w art. 169 ust. 2. Należy do nich m.in. przyjęcie Regulaminu studiów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Gorzowie Wlkp.

(uchwała senatu Nr 25/000/2009 z dnia 24.04.2009 r.), zatwierdzonego przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego decyzją z dnia 10 lipca 2009 r.

Określony w § 29 Statutu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Gorzowie Wlkp. skład senatu jest zgodny z art. 61 ust. 3 ustawy. Uchwały senatu oraz protokoły z jego posiedzeń są zapisane poprawnie i zawierają podpisy przewodniczącego oraz osoby protokołującej. Dokumenty prac senatu przechowywane są w biurze rektora.

Rektor

Podczas wizytacji przedstawiony został wykaz zarządzeń rektora. Zarządzenia te obejmowały sprawy zgodne z kompetencjami określonymi w art. 66 ust. 2 ustawy i w § 36 statutu uczelni.

Regulamin studiów w uczelni został wprowadzony z poszanowaniem zasad określonych w art. 161 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, co znajduje odzwierciedlenie w stosownej uchwale Rady Uczelnianej Samorządu Studenckiego. Treść regulaminu należy ocenić pozytywnie.

Regulamin przyznawania pomocy materialnej studentom został wprowadzony w zgodzie z art. 186 ust. 1 ustawy, czego dowodem jest stosowna uchwała opiniująca Rady Uczelnianej Samorządu Studenckiego. Regulamin napisany jest poprawnie, jednakże wątpliwości natury prawnej budzą zapisy § 6 ust. 3 i 4.

Wzór umowy w sprawie zawierania ze studentami umów o świadczenie usług edukacyjnych na studiach niestacjonarnych stanowiący załącznik do zarządzenia rektora nr 60/0101/2008 z dnia 22 lipca 2008 r. zawiera klauzulę niedozwoloną przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w umowach cywilno-prawych. Przykładowa podpisana umowa różniła się od przedstawionego wzoru i zawierała dodatkowe opłaty, które nie powinny być pobierane przez uczelnię publiczną.

Wniosek:

Organy kolegialne i jednoosobowe uczelni podejmują decyzje zgodnie ze swoimi ustawowymi oraz statutowymi kompetencjami. Wywiązują się również z obowiązków przewidzianych dla organów uczelni przez Ustawę.

Regulamin studiów należy ocenić pozytywnie. Regulamin przyznawania pomocy materialnej studentom budzi pewne zastrzeżenia natury prawnej. Wzór umowy podpisywanej przez uczelnię ze studentami niestacjonarnymi zawiera klauzulę niedozwoloną przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, a przykładowa podpisana ze studentem umowa zawierała dodatkowo opłaty, których uczelnia publiczna pobierać nie powinna.

Załącznik Nr 2 – Uwagi szczegółowe do wewnętrznych przepisów uczelni.

3. Ocena struktury organizacyjnej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowych i dydaktycznych.

Zgodnie z § 11 statutu jednostkami organizacyjnymi uczelni są cztery instytuty, jednostki ogólnouczelniane, zakłady i studia, biblioteka, archiwum oraz jednostki administracji. Strukturę organizacyjną PWSZ tworzą :

(a) Instytut Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego:

- Zakład Administracji Publicznej,
- Zakład Administracji Europejskiej,
- Zakład Bezpieczeństwa Narodowego

(b) Instytut Humanistyczny

- Zakład Języka Polskiego,
- Zakład Edukacji oraz
- Zakład Filologii.

(c) Instytut Zarządzania:

- Zakład Rachunkowości i Zarządzania Finansami,
- Zakład Zarządzania Organizacją,
- Zakład Informatyki w Zarządzaniu oraz
- Zakład Organizacji i Zarządzania Turystyką.

(d) Instytut Techniczny:

- Zakład Zastosowań Informatyki oraz
- Zakład Systemów Komputerowych.

Wniosek:

Wydzielenie Zakładu Filologii w ramach Instytutu Humanistycznego pozwala na właściwą realizację zadań dydaktycznych i naukowych w ramach kierunku filologia.

4. Informacja o liczbie studentów oraz ocena spełnienia wymagań określonych dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

Forma kształcenia	Liczba studentów
Studia stacjonarne	2 208
Studia niestacjonarne	1 754
Razem	3 962

Wniosek:

Uczelnia spełnia wymagania określone dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.). Liczba studentów studiów stacjonarnych jest wyższa od liczby studentów studiów niestacjonarnych.

5. Informacje o prowadzonych przez jednostkę kierunkach studiów i dotychczasowych wynikach ocen/akredytacji, a także posiadanych uprawnieniach do nadawania stopni naukowych i prowadzonych studiach doktoranckich.

PWSZ w Gorzowie Wlkp. prowadzi kształcenie na poziomie studiów I stopnia na następujących kierunkach: administracja, bezpieczeństwo narodowe, filologia, filologia polska, informatyka, pedagogika i zarządzanie.

Informacje o wynikach dotychczasowych ocen jakości kształcenia i akredytacji:

Lp	Nazwa kierunku/specjalności	Numer Uchwały PKA	Data akredytacji i ocena udzielona przez PKA	Ważna	Akredytowany poziom studiów
1.	Język polski	Uchwała nr 782/2004	9.09.2004 r. pozytywna	2009/2010	studia I stopnia
2.	Zarządzanie	Uchwała nr 341/2007	31.05.2007 r. warunkowa	2008/2009	studia I stopnia
3.	Administracja	Uchwała nr 797/2008	13.11.2008 r. warunkowa	2009/2010	studia I stopnia
4.	Administracja	Uchwała nr 231/2010	11.03.2010 r. Pozytywna	2015/2016	studia I stopnia

6. Liczba studentów ocenianego kierunku studiów.

Filologia – specjalność: język angielski

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
I	I	44	17	61

stopnia	II	22	12	34
	III	18	9	27
Razem		84	38	122

Filologia – specjalność: język niemiecki

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
I stopnia	I	25	5	30
	II	25	7	32
	III	26	20	46
Razem		76	32	108

Liczba studentów kierunku filologia wynosi 230. Udział studentów kierunku w ogólnej liczbie studentów PWSZ wynosi ok. 6%.

Wniosek:

Władze uczelni starają się wychodzić naprzeciw potrzebom edukacyjnym środowiska lokalnego i regionalnego, rozwijając sukcesywnie ofertę edukacyjną. Organy kolegialne i jednoosobowe uczelni podejmują decyzje zgodnie ze swoimi ustawowymi oraz statutowymi kompetencjami. Wywiązują się również z obowiązków przewidzianych dla organów uczelni przez Ustawę. Regulamin studiów należy ocenić pozytywnie. Ze wzoru umowy podpisywanej przez uczelnię ze studentami niestacjonarnymi należy usunąć klauzulę niedozwoloną przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Zakład Filologii zajmuje odpowiednią pozycję w strukturze uczelni. Dzięki temu we właściwy sposób może realizować swoje statutowe zadania.

Część II. Koncepcja kształcenia i jej realizacja.

1. Cele kształcenia i deklarowane kompetencje absolwenta.
- 1.1 Deklarowana sylwetka absolwenta.

Charakterystyka sylwetki absolwenta (specjalność: język angielski/język niemiecki) jest w swych ogólnych zarysach zgodna z regulacjami przewidzianymi przez standardy i reguły przyjęte w ramach Procesu Bolońskiego. Kładzie się w niej nacisk zarówno na poziom ogólnego wykształcenia filologicznego (obszar wiedzy), jak i na zawodowe sprawności praktyczne – umiejętności nauczycielskie (specjalizacja nauczycielska ze specjalnością dodatkową pedagogika wczesnoszkolna) i warsztat tłumacza (specjalizacja translatorska).

Absolwent wykazuje postawę otwartości wobec innych kultur i języków (świadomość językowej różnorodności). Po ukończeniu studiów uzyskuje tytuł zawodowy licencjata, który uprawnia go do kontynuowania kształcenia na studiach II stopnia. Przy wyborze specjalizacji nauczycielskiej absolwent studiów zdobywa umiejętności pracy z uczniem na różnym poziomie kształcenia; potrafi budować scenariusze zajęć zgodnie z potrzebami i możliwościami grupy docelowej, a zdobyte umiejętności konfrontuje w ramach praktyk pedagogicznych (ciągłych i śródrocznych). Przy wyborze specjalizacji translatorskiej absolwent studiów zdobywa podstawowe umiejętności umożliwiające tłumaczenie pisemne i ustne. Zdobyte umiejętności wykorzystuje i konfrontuje podczas praktyki zawodowej, doskonali umiejętności gromadzenia, przetwarzania, przekazywania informacji oraz uczy się współdziałania w zespole pracowniczym.

Zakładane cele kształcenia oraz kompetencje ogólne i specyficzne odnoszą się w warstwie deklaratywnej do wiedzy, umiejętności i postaw, co jest zgodne z przyjętymi w ramach Procesu Bolońskiego tzw. deskryptorami efektów kształcenia.

1.2 Ocena zasad rekrutacji i sposobu selekcji kandydatów.

Zasady trybu i warunków rekrutacji na rok akademicki 2009/2010 zawarte zostały w uchwale Nr 24/000/2008 Senatu PWSZ w Gorzowie Wlkp. z dnia 27 maja 2008 r. Uchwała podjęta została zgodnie z kompetencjami zawartymi w art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.) w terminie określonym w art. 169 ust. 2 .

Przyjęcie na 1 rok studiów następuje na podstawie kryteriów odrębnych dla kandydatów, którzy (a) zdali egzamin maturalny (tzw. „nową maturę”) oraz maturę międzynarodową i dla kandydatów, którzy (b) zdali egzamin dojrzałości (tzw. „starą maturę”). W pierwszym przypadku kandydaci przyjmowani są na podstawie wyników egzaminu maturalnego z języka obcego i języka polskiego, w drugim przypadku – przystępują do egzaminu ustnego z języka obcego i gramatyki opisowej języka polskiego.

Wniosek:

Zasady rekrutacji nie odbiegają od zasad stosowanych tradycyjnie na studiach filologicznych w Polsce.

1.3 Ocena realizacji programu studiów, z punktu widzenia zgodności realizowanego programu studiów z deklarowanymi celami kształcenia.

Zarysowane w sylwetce absolwenta cele ogólne odnoszą się do wszystkich specjalności językowych. Program studiów zapewnia zdobycie zarówno ogólnego wykształcenia filologicznego, jak i zawodowych sprawności praktycznych. Nacisk kładzie się tutaj na umiejętności nauczycielskie oraz opanowanie warsztatu tłumacza, a dobór przedmiotów i ich sekwencja są prawidłowe. Zwraca uwagę systemowe podejście do kształcenia języka poszczególnych specjalności – angielskiego i niemieckiego. W skład praktycznej nauki języka (niezależnie od specjalności) wchodzi: język pisany, język mówiony, gramatyka praktyczna, rozumienie ze słuchu, fonetyka i rozumienie tekstu. Studenci studiuje według różnych planów studiów, które modyfikowane są na bieżąco.

W przypadku wyboru przez studenta specjalności język angielski/specjalizacja translatorska (studia stacjonarne/niestacjonarne I stopnia; plan studiów obowiązuje od roku akademickiego 2009/2010) realizowana jest następująca liczba godzin:

- 180/84 godzin w grupie przedmiotów kształcenia ogólnego
- 1060/770 godzin w grupie przedmiotów podstawowych;
- 810/548 godzin w grupie przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych;

Łącznie: 2050/1402 godzin(y).

W przypadku wyboru przez studenta specjalności język angielski/specjalizacja nauczycielska (studia stacjonarne/niestacjonarne I stopnia; plan studiów obowiązuje od roku akademickiego 2009/2010) realizowana jest następująca liczba godzin:

- 154/94 godzin w grupie przedmiotów kształcenia ogólnego
- 960/752 godzin w grupie przedmiotów podstawowych;
- 675/460 godzin w grupie przedmiotów kierunkowych i specjalności głównej;
- 405/405 w grupie przedmiotów specjalności dodatkowej;
- 315/265 w grupie przedmiotów specjalizacji nauczycielskiej

Łącznie: 2509/1976 godzin(y).

W przypadku wyboru przez studenta specjalności język niemiecki/specjalizacja nauczycielska (studia stacjonarne/niestacjonarne I stopnia; plan studiów obowiązuje od roku akademickiego 2009/2010) realizowana jest następująca liczba godzin:

- 154/94 godzin w grupie przedmiotów kształcenia ogólnego

- 945/780 godzin w grupie przedmiotów podstawowych;
- 690/590 godzin w grupie przedmiotów kierunkowych i specjalności głównej;
- 405/405 w grupie przedmiotów specjalności dodatkowej;
- 315/315 w grupie przedmiotów specjalizacji nauczycielskiej

Łącznie: 2509/2184 godzin(y).

Bogata i perspektywiczna (w sensie przygotowania do podjęcia przyszłej pracy zawodowej) jest oferta przedmiotów specjalizacyjnych (głównie o charakterze pedagogicznym). Programy obydwu specjalności spełniają w zasadzie z naddatkiem standardy kształcenia dla kierunku filologia.

Wniosek:

Przyjęte rozwiązania programowe umożliwiają osiągnięcie każdego z deklarowanych celów kształcenia sformułowanych w sylwetce absolwenta oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta.

1.4 Ocena systemu ECTS.

Punkty ECTS, przypisywane poszczególnym przedmiotom, zdają się odzwierciedlać rzeczywisty wkład pracy studentów w realizację danej części studiów; także proporcje punktów ECTS w poszczególnych grupach treści odpowiadają proporcjom przewidzianym przez standardy.

1.5 Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej (z części studenckiej).

Studenci przybyli na spotkanie z zespołem wizytującym PKA wysoko ocenili system opieki naukowej i dydaktycznej stwierdzając, że opiekunowie roku oraz promotorzy prac dyplomowych rzetelnie wypełniają swoje obowiązki, nauczyciele akademicy są życzliwi, pomocni, dostępni nie tylko na regularnie odbywanych zajęciach i konsultacjach, ale także dzięki kontaktom telefonicznym.

Kadra dydaktyczna jest dobrze oceniana przez studentów. Wykładowcy podają zasady zaliczenia przedmiotu na pierwszych zajęciach i konsekwentnie je egzekwują. Większość z nich korzysta w trakcie zajęć z technik multimedialnych, chociaż są i tacy, którzy w ogóle z

nich nie korzystają. Wykładowcy są dostępni na konsultacjach, a studenci mogą się z nimi swobodnie kontaktować.

Obsługa administracyjna została oceniona przez studentów zaledwie poprawnie. Główne zastrzeżenia dotyczą godzin otwarcia dziekanatu. Zdaniem studentów dyrektorzy instytutu są pomocni i dostępni dla nich w wystarczającym wymiarze czasowym.

Programy wymian międzynarodowych są realizowane w ramach programu Erasmus oraz umów bilateralnych i zostały dobrze ocenione przez studentów.

Studenci filologii angielskiej dobrze oceniają pomoc uczelni przy realizacji praktyk zawodowych, natomiast studenci filologii niemieckiej uważają, że pomoc ze strony uczelni powinna być bardziej wszechstronna. Dobrze oceniono system praktyk pedagogicznych, nieco gorzej praktyki językowe. Główne zastrzeżenie dotyczy samej organizacji praktyk – nie są one zblokowane, lecz rozbite na wiele tygodni. Studenci woleliby, żeby praktyki odbywały się w sposób ciągły (tak jak w przypadku praktyk pedagogicznych).

2. Analiza i ocena efektów kształcenia.

2.1. Ocena systemu weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów.

Weryfikacja osiągnięć studentów na kolejnych etapach ich studiów jest prowadzona rzetelnie. Do wglądu zespołu wizytującego przedstawiono wybrane prace studenckie. Okazano zarówno przykładowe testy (wzory), jak też testy wypełnione, sprawdzone i ocenione. W teczkach przechowuje się także studenckie prace egzaminacyjne i pytania z egzaminów ustnych.

2.2. Analiza skali i ocena przyczyn odsiewu.

Okresem odsiewu jest głównie I semestr bądź I rok studiów, chociaż stosunkowo wysoki odsiew jest także na II roku i III roku studiów niestacjonarnych. Na I roku studiów stacjonarnych na 108 studentów skreślono 53 (ponad 50%), na studiach niestacjonarnych z 62 skreślono 42 (prawie 68%) studentów. Na II roku studiów stacjonarnych na 52 studentów skreślono 13 (25%), na studiach niestacjonarnych z 45 skreślono 15 (ponad 33%) studentów. Na III roku studiów stacjonarnych na 36 studentów skreślono 2 (ponad 5%), na studiach niestacjonarnych z 50 skreślono 16 (32%) studentów.

Przyczynami tak wysokiego odsiewu są: (a) rezygnacja ze studiów (75 osób), (b) niezaliczenie semestru (39 osób), (c) niepodjęcie studiów (20 osób), nieobecność na zajęciach (5 osób) oraz niezłożenie pracy dyplomowej (2 osoby). W ostatnich latach widać wyraźnie

tendencję do rezygnacji ze studiów już w I semestrze nauki na skutek niskich językowych kompetencji wyjściowych (zwłaszcza wśród kandydatów z tzw. nową maturą).

2.3. Ocena zasad dyplomowania i jakości prac dyplomowych.

Zasady dotyczące przygotowania przez studentów pracy dyplomowej oraz zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego reguluje 7 i 8 rozdział Regulaminu studiów. W Instytucie Humanistycznym obowiązują jednolite zasady przygotowania pracy dyplomowej. Standardy pracy dyplomowej zostały zatwierdzone przez Radę Instytutu Humanistycznego w dniu 17.09.2007 r. W roku akademickim 2007/2008 została także wdrożona procedura antyplagiatowy oraz system plagiat.pl. Od 1 kwietnia 2010 r. obowiązuje nowe zarządzenie Rektora nr 111/0101/2009 z dnia 22 grudnia 2009 r. w sprawie składania i poddawania procedurze antyplagiatowej prac dyplomowych.

Studenci przydzielani są do grup seminaryjnych zgodnie z dokonany przez siebie wyborem specjalności. Pracę dyplomową pod kierunkiem nauczyciela akademickiego posiadającego stopień co najmniej doktora. Temat pracy dyplomowej jest ustalany i zatwierdzany przez Radę Instytutu nie później niż na jeden rok przed ukończeniem studiów. Szczegółowy tryb przeprowadzania egzaminu dyplomowego został określony w Zarządzeniu Rektora PWSZ nr 41/0101/2008 z dnia 6 czerwca 2008 r.

Zespołowi przedłożono szczegółowe wykazy tematyki prac licencjackich wraz z nazwiskami promotorów i recenzentów. Przeglądowi i ocenie poddano losowo 14 prac: 6 na specjalności lingwistyka stosowana (z językiem angielskim jako I językiem obcym), 4 na specjalności lingwistyka stosowana (z językiem niemieckim jako I językiem obcym) oraz 4 na specjalności język niemiecki. Prace sprawiają na ogół korzystne wrażenie. Ich tematyka jest zróżnicowana, ukierunkowana pod kątem pragmatycznym w bardzo szerokim sensie (aspekty glottodydaktyczne, teksty literackie i użytkowe, dyskurs społeczno-polityczny, aspekty kontrastywne itp.). Prace napisane zostały w językach specjalności. Ich poziom językowy jest zróżnicowany, ale też poziom języka znajduje swoje odzwierciedlenie w ocenach promotorów i recenzentów. Same recenzje są dość obszerne, rzeczowe, wnikliwe, osoby oceniające (z bardzo nielicznymi wyjątkami) nie szafują też ocenami pozytywnymi. Przy obsadzie funkcji promotora i recenzenta niektórych prac licencjackich na specjalności lingwistyka stosowana (z językiem angielskim jako I językiem obcym) stwierdzono pewne nieprawidłowości; aby

nie powtórzyły się one w przyszłości w trakcie wizytacji zwrócono uwagę na konieczność przestrzegania następujących zasad:

- Praca musi mieć substancję anglistyczną, musi analizować wycinek materii z zakresu literatur lub kultur i historii angielskiego obszaru językowego, językoznawstwa anglistycznego, językoznawstwa stosowanego lub translatoryki.
- Promotorami i recenzentami prac licencjackich mogą być wyłącznie profesorowie lub doktorzy.
- Profesor lub doktor mający specjalizację „literaturoznawstwo” może być promotorem i recenzentem prac z zakresu literatur, kultur i historii obszaru językowego oraz translatoryki; profesor lub doktor mający specjalizację „językoznawstwo” może być promotorem lub recenzentem prac licencjackich z zakresu językoznawstwa, językoznawstwa stosowanego lub translatoryki (tę zasadę stosuje się bardziej rygorystycznie wobec doktorów niż profesorów). Od zasady tej można odstąpić, gdy profesor lub doktor legitymuje się dorobkiem naukowym z zakresu nie objętego jego specjalizacją.

Wniosek:

Zasady dyplomowania obowiązujące w PWSZ w Gorzowie Wlkp. spełniają podstawowe standardy, obowiązujące w uczelniach wyższych. Wszystkie poddane przeglądowi prace licencjackie należy ocenić – mimo uwag krytycznych – pozytywnie.

Załącznik Nr 3 – Ocena poszczególnych losowo wybranych prac dyplomowych.

2.4. Ocena zdefiniowanych przez uczelnię efektów kształcenia.

Obydwie specjalności mają wyraźny profil zawodowy, wynikający m.in. z zapotrzebowania lokalnego rynku pracy. Zdefiniowane przez uczelnię efekty kształcenia są zgodne ze standardami kształcenia i realizowanym programem. Bardzo starannie opracowany, wdrożony i na bieżąco modyfikowany program spełnia wszystkie standardy kształcenia dla kierunku filologia.

3. Ocena organizacji i realizacji procesu dydaktycznego.

3.1 Ocena stosowanych metod dydaktycznych i trafności ich doboru ze zwróceniem szczególnej uwagi na metody i techniki kształcenia na odległość oraz technologie informatyczne, zakres i treść pracy własnej studenta, innowacyjność prowadzonych zajęć dydaktycznych, a także potrzeby osób niepełnosprawnych.

Zajęcia dydaktyczne na obydwu specjalnościach prowadzone są w języku obcym, co potwierdziły hospitacje zajęć. Są one realizowane zarówno tradycyjnymi, jak i nowoczesnymi metodami dydaktycznymi. Nauczyciele akademicy prowadzą zajęcia z wykorzystaniem wykładu, wykładu interaktywnego, analizy przypadków, prezentacji słownej i wizualnej czy dyskusji plenarnej. Stosowana jest m.in. praca w grupach lub parach, „rozgrzewka językowa” i „burza mózgów”, forma debaty i negocjacji, symulacje i odgrywanie ról. Bardzo pozytywnie należy ocenić relatywnie wysoki udział ćwiczeń i seminariów (ponad 80%) w ogólnej liczbie zajęć, które (poza wykładami) prowadzone są w grupach o niedużej liczebności. Na szczególne podkreślenie zasługuje realne wykorzystywanie cyfrowej platformy MOODLE (dotychczas 18 kursów ma swoje elektroniczne wersje). Dzięki niej studenci otrzymują program kursu, tematykę zajęć, harmonogram spotkań i terminy prac kontrolnych, mają zapewniony stały kontakt z prowadzącym, któremu mogą przysyłać prace pisemne w wersji elektronicznej. Korzystaniem z platformy MOODLE mogą się pochwalić tylko nieliczne polskie uczelnie, tym bardziej należy docenić jej istnienie i wykorzystywanie w PWSZ w Gorzowie Wlkp.

3.2 Ocena dostępności i jakości sylabusów.

Sylabusy obejmują na obydwu specjalnościach wszystkie przedmioty programu studiów, są bardzo szczegółowe (każdy obejmuje 22 rubryki) i dają studentom informację wstępną o zakresie treści przedmiotowych, formach zaliczenia i podstawowej literaturze. Drobne uchybienia (niekompletne dane bibliograficzne – przy wielu pozycjach literatury przedmiotu brak miejsca i roku wydania; pkt. 17/18/19 sylabusów potraktowane są niekiedy dość powierzchownie i skrótowo itp.) nie obniżają ogólnie korzystnego wrażenia z lektury tych materiałów. Sylabusy nie są dostępne na stronie internetowej PWSZ. Zespół otrzymał informację, że każdorazowo na początku semestru poszczególni wykładowcy rozdają studentom powielone sylabusy i omawiają ich zawartość.

3.3 Ocena sposobu realizacji i systemu kontroli praktyk.

Praktyki odbywane przez studentów PWSZ są obowiązkowe i stanowią integralną część procesu kształcenia, a ich przebieg regulowany jest przez Regulamin praktyk, stanowiący

załącznik do zarządzenia Rektora PWSZ nr 9/1010/2006 z dnia 12 maja 2006 r., zmienionego zarządzeniem Rektora PWSZ nr 9/0101/2007 z dnia 21 lutego 2007 r.

Praktyki realizowane są zgodnie z obowiązującymi przepisami. Za organizację praktyk zawodowych odpowiada dyrektor instytutu, który przedstawia Rektorowi kandydatów na opiekunów praktyk oraz określa zakres ich obowiązków; dokonuje także rozliczeń zadań realizowanych przez opiekunów. Podstawą odbycia praktyki jest porozumienie między uczelnią a zakładem pracy. Istnieje możliwość odbywania praktyki poza granicami kraju.

Na kierunku filologia praktyka zawodowa odbywa się w wymiarze 8 tygodni, w dwóch formach:

- jako praktyka ogólnopedagogiczna (2 tygodnie, minimum 30 godzin);
- jako praktyka związana z przygotowaniem do zawodu (6 tygodni); traktowana jest jako praktyka metodyczna na kierunkach studiów prowadzonych w specjalizacji nauczycielskiej lub jako praktyka dyplomowa przygotowująca do pracy w innym zawodzie.

Podstawą zaliczenia praktyki jest pozytywna ocena praktyki wystawiona przez opiekuna ze strony szkoły, placówki lub zakładu pracy oraz złożenie u opiekuna praktyki ze strony uczelni wymaganej dokumentacji.

Przedłożona do wglądu zespołu dokumentacja praktyk prowadzona jest bez zarzutu.

3.4 Ocena organizacji studiów (rozkład czasowy oraz obsada i koncentracja zajęć, sesje egzaminacyjne, analiza obciążeń studentów).

Zasady organizacji studiów odpowiadają tym, jakie obowiązują na wszystkich uczelniach wyższych w Polsce. Zajęcia dydaktyczne prowadzone przez Zakład Filologii są rozłożone w różny sposób, mimo to na roku III jest wystarczająca przestrzeń czasowa, pozwalająca na przygotowanie pracy licencjackiej. Rozkład poszczególnych rodzajów zajęć jest następujący:

- na specjalności język angielski, specjalizacja nauczycielska (studia stacjonarne/niestacjonarne I stopnia,) wykłady zajmują 11%/13%, ćwiczenia 79%/78%, laboratoria 6%/6% a seminaria 4%/3% ogółu zajęć;
- na specjalności język angielski, specjalizacja translatorska (studia stacjonarne/niestacjonarne I stopnia) wykłady zajmują 7%/8,1%, ćwiczenia 82%/82%, laboratoria 7%/6,4% a seminaria 4%/3,5% ogółu zajęć.

- na specjalności język niemiecki, specjalizacja nauczycielska (studia stacjonarne/niestacjonarne I stopnia) wykłady zajmują 16%/17,5%, ćwiczenia 77%/76,5%, laboratoria 3,5%/3% a seminaria 3,5%/3% ogółu zajęć;
- na specjalności język niemiecki, specjalizacja translatorska (studia niestacjonarne I stopnia) wykłady zajmują 14%, ćwiczenia 80%, laboratoria 3% i seminaria 3% ogółu zajęć;

Organizacja sesji egzaminacyjnych jest prawidłowa. Również obsada zajęć jest zgodna z reprezentowanymi specjalnościami. Zajęcia rozłożone są stosunkowo równomiernie zarówno w sensie rozplanowania na kolejnych latach i stopniach studiów, jak i w trakcie poszczególnych zjazdów studenckich (na studiach niestacjonarnych), co potwierdzili sami studenci podczas spotkania z nimi. Nierównomierne jest rozłożenie egzaminów – zaskakuje, brak egzaminów po semestrze pierwszym oraz dociążenie ostatnich semestrów studiów – zwykle kończonych tylko egzaminami dyplomowymi – także 2-3 egzaminami z innych przedmiotów. Ogólnie jednak do trybu organizacji studiów nie sposób zgłosić istotniejszych zastrzeżeń.

3.5 Ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych.

W trakcie wizytacji hospitowano łącznie 11 zajęć: 7 zajęć na specjalności język angielski oraz (ze względu na tryb odbywania zajęć) jedynie 4 zajęcia na specjalności język niemiecki. Kompetencja prowadzących była poza dyskusją, komentarze cierpliwe i wyczerpujące. Różna była także aktywność studentów. Wszystkie zajęcia na wysokim poziomie merytorycznym, prowadzone w języku specjalności, często z wykorzystaniem środków i materiałów multimedialnych. Hospitowane zajęcia należy ocenić pozytywnie.

Załącznik Nr 4 - Informacje dotyczące hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Wniosek:

Koncepcja kształcenia została opracowana i jest realizowana z zachowaniem podstawowych standardów. Program studiów skonstruowany jest prawidłowo, zawiera bogatą ofertę zwłaszcza przedmiotów specjalizacyjnych i stwarza szerokie możliwości gruntownego opanowania języka kierunkowego. Korzystne wrażenia wyniesione z analizy oferty programowej potwierdziły się podczas hospitacji zajęć dydaktycznych i przy ocenie prac dyplomowych na obydwu specjalnościach. Analiza wyników kształcenia pokazała (por.

uwagi krytyczne w pkt. 3.2 i 3.4), że uczelnia dba o jakość kształcenia, przywiązując dużą wagę do zasad oceniania i dyplomowania.

Część III. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.

1. Opis i ocena wewnętrznych procedur zapewnienia jakości kształcenia.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia odpowiada w ocenianej jednostce ogólnie przyjętym w polskich uczelniach standardom w tym zakresie. System obejmuje cztery podstawowe działania: okresowy przegląd i weryfikację planów i programów nauczania, ocenę pracowników naukowo-dydaktycznych, ewaluację zajęć i ich ocenę przez studentów, informowanie o ofercie edukacyjnej oraz planowanych zmianach kształcenia. Wszystkie procedury zapewnienia jakości kształcenia zostały wprowadzone zarządzeniem Rektora PWSZ nr 68/0101/2008 z dnia 1 sierpnia 2008 r. i są praktycznie wcielane w życie.

W czasie wizytacji zespół mógł stwierdzić istnienie okresowego przeglądu planów i programów nauczania oraz ich efektów. Polega to na merytorycznej weryfikacji i aktualizacji sylabusów przedmiotów kierunkowych, specjalnościowych/specjalizacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem koordynacji zajęć z praktycznej nauki języka angielskiego/niemieckiego prowadzonych przez kilku pracowników naukowo-dydaktycznych. Program studiów na kolejny rok akademicki jest opracowywany przez zespół ekspertów z zakresu danej specjalności. Samorząd studencki uczestniczy w procesie opiniowania planów i programów nauczania, które po akceptacji są uchwalane przez senat.

System oceniania studentów został szczegółowo określony w „Regulaminie studiów”. Ocena przeprowadzana jest stosownie do wymagań określonych w sylabusach przedmiotowych. Sam system oceny jest standardowy i nie odbiega od analogicznych systemów stosowanych w innych polskich uczelniach tego typu. Na podkreślenie zasługuje możliwość studiowania w oparciu o zindywidualizowane programy studiów: Indywidualną Organizację Studiów (§ 14 Regulaminu) oraz Indywidualny Plan Studiów (§ 13 Regulaminu).

Formy kontroli kadry dydaktycznej są w PWSZ przemyślane, systemowe i regularnie stosowane. Obejmują one trzy podstawowe formy: ocenę okresową wynikającą z ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, ankietowanie przez studentów oraz hospitacje zajęć dydaktycznych. Do wglądu przedstawiono zarówno wzór arkusza hospitacji (oceniane są: merytoryczne przygotowanie do zajęć, struktura i typ zajęć, wykorzystanie środków dydaktycznych, typ i sposób stosowania metod aktywizujących), jak i arkusze wypełnione i

podpisane. Wyniki hospitacji służą jako materiał pomocniczy do analiz, opracowań zbiorczych i działań mających na celu doskonalenie i podnoszenie poziomu edukacji na kierunku.

Szczególnie wiele uwagi przywiązuje się w PWSZ do ankiet studenckich. Ankiety te zostały opracowane w porozumieniu z samorządem studenckim; ankietyzacja prowadzona jest od roku co semestr, a jej wyniki analizowane są z pracownikiem i władzami instytutu. W celu usprawnienia badań uczelnia zakupiła system TESTICO wraz z oprogramowaniem.

Studenci PWSZ otrzymują wsparcie informacyjne dzięki istnieniu strony internetowej uczelni oraz platformy zwanej „wirtualnym dziekanatem” (eHKS). Internetowa obsługa studenta w wirtualnym dziekanacie zaczyna się już na etapie rejestracji kandydatów na studia. Studenci wyższych lat mogą się rejestrować w systemie samodzielnie. W ramach współpracy z pracodawcami na stronie internetowej uczelni zamieszczane są oferty pracy dla studentów i absolwentów.

Praca realnego dziekanatu jest dostosowana do godzin zajęć studentów, szczególnie do terminów zjazdów na studiach niestacjonarnych, chociaż studenci nie do końca byli zadowoleni z czasu jego otwarcia. Wszyscy pracownicy naukowo-dydaktyczni odbywają regularnie konsultacje dla studentów.

Informacje dotyczące oferty kształcenia i toku studiów umieszczane są na stronie internetowej uczelni, a także w formie tradycyjnej w gablotach. Uczelnia dysponuje rozbudowaną siecią informatyczną (program PIONIER), dzięki której możliwy jest dostęp do ogólnokrajowej i światowej naukowej i akademickiej sieci komputerowej.

2. Opinie prezentowane na spotkaniach.

W uczelni przeprowadzany jest proces ewaluacji procesu dydaktycznego i nauczycieli akademickich. Wyniki ankiet studenckich są opracowywane tak, aby można było wyciągnąć wnioski w odniesieniu do każdego przedmiotu i nauczyciela akademickiego z osobna. Wyniki ankiet brane są pod uwagę podczas okresowej oceny pracy nauczycieli akademickich, przedstawiane są wszystkim wykładowcom. Uczelnia dysponuje systemem informatycznym, który służy do obsługi procesu ankietowania studentów, co w opinii władz uczelni pozwoli na dalsze usprawnienie i ulepszenie procesu ankietyzacji studentów.

Wyniki ankiet nie są podawane do wiadomości studentów, chociaż chcieliby wiedzieć, jak poszczególni wykładowcy zostali przez nich ocenieni. Sugeruje się podawanie wyników

ankiet do wiadomości studentów, ponieważ może to m.in. wpłynąć na rzetelność, z jaką ankiety będą wypełniane przez studentów.

Pracownicy Zakładu Filologii dobrze oceniają funkcjonujący w uczelni system zapewnienia jakości kształcenia i znają jego elementy.

3. Informacja na temat działalności Biura Karier, monitorowania losów absolwentów i ocena podejmowanych w uczelni działań w tym zakresie.

Biuro Karier powstało na Uczelni w 2003 roku, działa z przerwami do dziś. Do zadań Biura należą: pomoc studentom i absolwentom w znalezieniu pracy, doradztwo zawodowe oraz organizowanie spotkań z pracodawcami podczas targów pracy. Pracownicy Biura Karier (wspierani przez Dział Promocji i Informacji PWSZ) prowadzi codzienne dyżury dla studentów w godz. 7.30-15.30 (ul. Łokietka 22) oraz dodatkowo we wtorki i czwartki w godz. 13.00-15.30 (ul. Chopina 52). Szczegółowe informacje można znaleźć na stronie internetowej uczelni.

Wniosek:

Wydział ma wdrożony system utrzymywania i zapewnienia jakości kształcenia w różnych obszarach, na różnych szczeblach działalności i w zróżnicowanych formach. System ankiet studenckich jest przejrzysty i działa od roku bez zarzutu, jednak wyniki ankietyzacji nie są przekazywane do wiadomości studentów. Nie odnotowano skarg studentów i pracowników na administrację wydziału i uczelni. Na pozytywną ocenę zasługuje sprawne zorganizowanie „wirtualnego dziekanatu” oraz działalność reaktywowanego w 2008 roku Biura Karier.

Część IV. Nauczyciele akademicki.

1. Ocena rozwoju kadry i prowadzonej w jednostce polityki kadrowej.

Liczba nauczycieli akademickich PWSZ:

Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi			
		Podstawowe miejsce pracy*		Dodatkowe miejsce pracy*	
		Mianowanie	Umowa o pracę	Umowa o pracę	
				w pełnym wymiarze czasu pracy	w niepełnym wymiarze czasu pracy
Profesor	13	-	1	11	1

Doktor habilitowany	28	-	5	23 (3)	-
Doktor	94	-	48 (1)	44 (2)	2
Pozostali	144	-	109	18	17
Razem	279	-	163	96	20

- w nawiasie podano dane dotyczące nauczycieli akademickich zaliczonych przez Zespół do minimum kadrowego na kierunku filologia

Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników jednostki w ostatnich pięciu latach, z wyodrębnieniem stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku.

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
2005	-	2 (1)	-
2006	1 (0)	-	-
2007	2 (0)	-	-
2008	-	-	-
2009	1 (0)	-	-
Razem	4 (0)	2 (1)	-

Wniosek:

Brak rozwoju kadry w grupie pracowników niesamodzielných – w latach 2005-2009 nikt z nauczycieli akademickich zatrudnionych w Zakładzie Filologii nie obronił doktoratu. Jedyna habilitacja miała miejsce w roku 2005.

Załącznik Nr 5 – Wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe.

2. Ocena wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku:

- formalno-prawnych

W zakresie formalno-prawnych wymagań nauczyciele akademicy wskazani do minimum kadrowego na kierunku filologia mogą zostać zaliczeni do tego minimum. Wszyscy nauczyciele akademicy złożyli oświadczenia o możliwości stanowienia minimum kadrowego na kierunku filologia prowadzonym w PWSZ w Gorzowie Wlkp., o podstawowym i dodatkowym miejscu pracy wraz z określeniem poziomu studiów i jednostki prowadzącej kierunek studiów, na którym stanowią minimum kadrowe. Wszyscy nauczyciele akademicy zatrudnieni są na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku roku akademickiego. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać

jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie studiów (Dz. U. Nr 144, poz. 1048) w myśl zapisów § 8 ust. 3 nauczyciele akademicy prowadzą osobiście co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych na kierunku „filologia” w przypadku nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego, i co najmniej 90 godzin zajęć dydaktycznych w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora. Dokumentacja osobowa prowadzona jest wyróżniająco.

- merytorycznych

Do minimum kadrowego Uczelnia zgłosiła łącznie 6 osób: 3 osoby w grupie nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego (1 anglistka, 2 germanistów) oraz 3 nauczycieli akademickich posiadających stopień doktora (2 anglistów, 1 germanista). Wszyscy nauczyciele akademicy są filologami, posiadają udokumentowany dorobek naukowy z kierunku studiów oraz odpowiednie doświadczenie dydaktyczne.

Wniosek:

Biorąc pod uwagę aspekty merytoryczne i formalno-prawne do minimum kadrowego zaliczono łącznie 6 osób, w tym:

- 3 nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego;
- 3 nauczycieli akademickich posiadających stopień doktora.

Minimum kadrowe na kierunku filologia zostało spełnione.

3. Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów.

Stosunek nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów kierunku spełnia wymagania wyrażonego w § 11 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Wynosi on 1: 38, przy wymaganym 1:50.

4. Ocena obsady zajęć dydaktycznych, w tym zgodności tematyki prowadzonych zajęć z posiadanym dorobkiem naukowym, a także dostępności nauczycieli akademickich, udziału wykładowców z zagranicy oraz praktyki gospodarczej i społecznej.

Obsada zajęć jest prawidłowa. Nauczyciele akademicki prowadzą zajęcia zgodnie z posiadanym dorobkiem naukowym i dydaktycznym. W uczelni zatrudnieni są rodzimi użytkownicy języka, realizujący przedmioty z blok treści podstawowych i specjalnościowych.

5. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Nauczyciele akademicki identyfikują się ze swoim miejscem pracy. Uczelnia wspiera aktywność naukową trojga filologów, którzy przygotowują rozprawy doktorskie. W czasie spotkania wymieniono poglądy na temat funkcjonowania obydwu specjalności; mówiono o trudnościach z zachowaniem standardów kształcenia (uwaga ta dotyczy przede wszystkim specjalności dodatkowej przy zdobywaniu uprawnień nauczycielskich) oraz pozyskiwaniem kandydatów na studia filologiczne. Zgłoszono również kilka postulatów, które mogłyby usprawnić organizację dydaktyki: bardziej równomierne rozłożenie w czasie zajęć na studiach niestacjonarnych, doposażenie laboratorium językowego w nowoczesny sprzęt, zgromadzenie materiałów dydaktycznych do dydaktyki języka angielskiego i niemieckiego w 2-3 salach i odbywanie w nich wszystkich zajęć, zorganizowanie kursu wyrównawczego z języka angielskiego i języka niemieckiego na początku I roku studiów itp.

6. Ocena prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich.

Wszystkie teczki osobowe nauczycieli akademickich spełniają wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika. W teczkach znajdują się dokumenty zgromadzone w związku z ubieganiem się o zatrudnienie, dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy i przebiegu zatrudnienia. Teczki są opisane, zawierają podział na części A, B, C wraz ze spisem znajdujących się w nich dokumentów, które ułożone są w porządku chronologicznym. W teczkach znajdują się aktualne zaświadczenia lekarskie oraz zaświadczenia o ukończeniu szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Dokumentacja osobowa zawiera aktualne oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do

minimum kadrowego na kierunku filologia prowadzonym w PWSZ w Gorzowie Wlkp. oraz informację o podstawowym miejscu pracy.

Analizując przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. Nr 62, poz. 286 z późn. zm.), należy stwierdzić pełną zgodność prowadzonej dokumentacji osobowej z zapisami cytowanego wyżej rozporządzenia.

Wniosek:

Warunek minimum kadrowego został spełniony. Obsada wszystkich zajęć dydaktycznych jest prawidłowa. Odpowiednia jest także proporcja między liczbą pracowników stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów. Teczki osobowe pracowników prowadzone są w sposób wyróżniający.

Część V. Działalność naukowa i współpraca międzynarodowa.

- Ocena działalności naukowej, ze szczególnym uwzględnieniem badań związanych z ocenianym kierunkiem studiów, a także ich finansowania, uzyskiwanych grantów i systemu wspierania rozwoju własnej kadry. Ocena dorobku wydawniczego i wdrożeniowego. Nagrody za wyniki w pracy naukowej.

Uczelnia nie ma ustawowego obowiązku prowadzenia badań naukowych, niemniej jednak wspiera działalność naukową swoich pracowników. Godny podkreślenia jest m.in. fakt zorganizowania w roku 2009 ogólnopolskiej konferencji naukowej pt. „Materiały edukacyjne w nauczaniu języków obcych – teoria i praktyka”, na której wygłoszono łącznie 32 referaty (6 referatów pracowników PWSZ). Tom pokonferencyjny ukaże się w 2010 roku.

Nad rozprawami doktorskimi pracuje 3 filologów – ich zakres tematyczny wpisuje się w nurt badań lingwistycznych i glottodydaktycznych. Dzięki temu wyniki badań będzie można wykorzystać m.in. na zajęciach dydaktycznych prowadzonych na filologii.

- Ocena studenckiego ruchu naukowego, w tym działalności kół naukowych oraz udziału studentów w badaniach naukowych (z części studenckiej).

W Instytucie Humanistycznym działają dwa koła naukowe – Studenckie Koło Naukowe „Edukacja XXI wieku” i Koło Krytyczno-Literackie „Jamb”. Na Uczelni istnieją jeszcze SKN Polonistów „Korrigan”, Koło Naukowe „Europa” i SKN Pedagogów. Studenci w ramach

aktywności w kołach naukowych organizują wykłady, spotkania i konferencje oraz uczestniczą w seminariach wyjazdowych. Każde koło ma swojego opiekuna naukowego, a studentom działającym w kołach udostępniana jest infrastruktura instytutu. W ocenie studentów uczelnia zapewnia dobre warunki do rozwoju studenckiego ruchu naukowego.

- Ocena współpracy międzynarodowej, w tym wymiany studentów i kadry naukowo-dydaktycznej.

Uczelnia współpracuje w ramach programu Erasmus/Socrates z Wyższą Szkołą Pedagogiczną w Wiedniu. Dotychczas z tej formy wymiany skorzystało 8 studentów. Kontakty istnieją także z Hochschule Lausitz (Niemcy) oraz Université Henni Poincaré w Nancy (Francja); z nich korzystają głównie pracownicy naukowo-dydaktyczni. Brak kontaktów z ośrodkami w krajach anglojęzycznych.

Wniosek:

Uczelnia wspiera działalność naukową młodych filologów i jest zainteresowana ich dalszym rozwojem. Podpisane umowy międzynarodowe sprzyjają nawiązywaniu kontaktów; powinny one zaowocować w niedalekiej przyszłości większą dynamiką wymiany studentów-filologów i pracowników, a w dalszej perspektywie także wspólnymi projektami badawczymi. W Instytucie Humanistycznym aktywnie działa kilka kół naukowych, a uczelnia zapewnia dobre warunki do ich rozwoju.

VI. Baza dydaktyczna.

1. Ocena dostosowania bazy dydaktycznej, w tym sal wykładowych, pracowni i laboratoriów oraz ich wyposażenia, dostępu do komputerów i Internetu, zasobów bibliotecznych do potrzeb naukowych i dydaktycznych ocenianego kierunku, a także dostosowania bazy do potrzeb osób niepełnosprawnych.

PWSZ posiada dobrze wyposażoną i ciągle unowocześnianą bazą dydaktyczną. Dysponuje łącznie 23 salami wykładowymi na ponad 3000 miejsc, 59 salami ćwiczeniowymi na ponad 2000 miejsc, 24 pracowniami komputerowymi (każda połączona jest w sieć ze stałym dostępem do Internetu) oraz 1 laboratorium językowym. Sale są przygotowane do stosowania najnowszych technik audiowizualnych; wyposażono je w rzutniki multimedialne i ekrany,

nagłośnienie, wizualizery, komputery dotykowe, kamery oraz 3 kabiny dźwiękoszczelne do tłumaczeń symultanicznych.

Księgozbiór anglistyczny i germanistyczny w bibliotece w zasadzie zabezpiecza prowadzenie zajęć kursowych i seminariów licencjackich. W zakresie językoznawstwa stosowanego i podręczników do nauki języka księgozbiór jest imponujący. Braki występują w zakresie literatury angielskiej, amerykańskiej i niemieckojęzycznej oraz historii i kultury krajów angielskiego i niemieckiego obszaru językowego. Dotyczy to zarówno lektur jak i opracowań krytyczno-literackich, a stan księgozbioru wydaje się być odbiciem profilu kadrowego jednostki: mocna kadra językoznawcza; brak doktorów-literaturoznawców pociąga za sobą brak księgozbioru zabezpieczającego pisanie prac licencjackich z literaturoznawstwa. Zaleca się przeznaczenie większej sumy pieniędzy dla biblioteki PWSZ celem zlikwidowania dysproporcji w księgozbiorze filologicznym.

System opracowania księgozbioru i uzyskiwania informacji o nim nie budzi zastrzeżeń.

2. Opinia studentów na temat obiektów dydaktycznych, socjalnych i sportowych, w tym ich wyposażenia (z części studenckiej).

Studenci dobrze ocenili infrastrukturę techniczną budynku, w którym prowadzone są zajęcia na ich kierunku. Obiekt jest w pełni dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Studenci zgłaszali pewne zastrzeżenia do parkingu, na którym czasami brakuje miejsc do parkowania oraz do wyposażenia sal wykładowych, w tym w szczególności sprzętu audio. Przydałby się także lepszy sprzęt nagłośnieniowy. Pozytywnie oceniono wygodny i przyjazny akademik oraz bazę sportową; studenci są dumni z sukcesów gorzowskich koszykarek.

Wniosek:

Bazę dydaktyczną Zakładu Filologii należy ocenić dobrze, chociaż studenci zgłaszają pewne zastrzeżenia do wielkości parkingu i wyposażenia sal. Uczelnia dysponuje doskonałą bazą sportową i domem akademickim o wysokim standardzie.

VII. Sprawy studenckie.

1. Ocena spraw studenckich, w tym działalności samorządu i organizacji studenckich oraz współpracy z władzami uczelni.

Przedstawiciele samorządu studenckiego bardzo dobrze oceniają współpracę z władzami uczelni i administracją. Samorząd uczestniczy w podejmowaniu ważnych dla studentów decyzji, m.in. regulaminu studiów, regulaminu pomocy materialnej, programu i planu studiów, co znajduje potwierdzenie w stosownych uchwałach Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego. Procentowy udział przedstawicieli studentów w Senacie Uczelni oraz Radzie Instytutu określony w § 61 ust. 3 oraz § 67 ust. 4 ustawy jest odpowiedni. Przedstawiciele studentów biorą czynny udział w pracach organów uczelni.

Samorząd studencki rzetelnie wypełnia swoje zadania w zakresie spraw socjalno-bytowych i kulturalnych studentów organizując imprezy klubowe, kulturalne i sportowe. Władze Uczelni zapewniają bardzo dobre warunki dla rozwoju samorządu studenckiego. Biuro samorządu mieści się w jednym dużym pokoju, który jest dobrze wyposażony. Samorząd dysponuje znacznym budżetem, który może przeznaczać na wybrane przez siebie cele. Przedstawiciele samorządu są zadowoleni z warunków rozwoju zapewnionych przez uczelnię i wskazują na bardzo dobrą współpracę z jej władzami, jednocześnie skarżyli się na niskie zainteresowanie studentów działalnością w samorządzie.

2. Ocena systemu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom wizytowanej jednostki.

System przyznawania pomocy materialnej jest przejrzysty, a pomoc materialna i socjalna jest przyznawana wg jasnych kryteriów. Studenci są dobrze poinformowani o możliwości ubiegania się o wszystkie rodzaje stypendiów. Regulacje odnoszące się do pomocy materialnej dla studentów są konsultowane z organami samorządu studenckiego. Dokumentacja związana z przydzielaniem pomocy materialnej studentom jest prowadzona w sposób niebudzący żadnych zastrzeżeń.

3. Opinie studentów prezentowane w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

W czasie spotkania studenci skarżyli się na godziny otwarcia dziekanatu oraz jakość sprzętu nagłośnieniowego w salach wykładowych. Zdaniem studentów program nauczania jest zbyt przeładowany przedmiotami związanymi z pedagogiką (specjalność dodatkowa na specjalizacji nauczycielskiej). Studenci woleliby, żeby większy nacisk położony został na przedmioty związane z praktyczną nauką języka, kosztem zajęć z pedagogiki, postulowali również zwiększenie wymiaru godzin lektoratów z języków obcych; chcieliby mieć także możliwość wyboru zajęć fakultatywnych.

W opinii studentów stosunkowo drogie są usługi kserograficzne na uczelni. W czasie spotkania zwrócono również uwagę na niesprawiedliwy, ich zdaniem, podział środków przyznawanych na stypendia naukowe. Sugeruje się dokładne przeanalizowanie tej sytuacji i skonsultowanie jej z samorządem studenckim, który powinien zasięgnąć w tej sprawie opinii studentów.

Wniosek:

Uczelnia zapewnia bardzo dobre warunki do rozwoju samorządności studenckiej. System opieki materialnej i socjalnej dla studentów również należy ocenić pozytywnie. Studenci zgłaszają uwagi do programu i planów studiów, w tym przede wszystkim do dużej liczby godzin z przedmiotów pedagogicznych.

VIII. Dokumentacja toku studiów.

Analizę dokumentacji toku studiów przeprowadzono w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634). W trakcie kontroli dokumentacji zostały sprawdzone: album studentów, księga dyplomów, karty okresowych osiągnięć, protokoły zaliczenia przedmiotu, rejestr indeksów i legitymacji, indeksy orazteczki osobowe studentów i absolwentów. Stwierdzono co następuje:

1) album studentów – prowadzony jest centralnie dla całej Uczelni w formie elektronicznej i papierowej w formie wydruku komputerowego. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów zawiera następujące dane: numer albumu studenta, datę rozpoczęcia studiów, imię i nazwisko, datę urodzenia oraz numer PESEL, imiona rodziców, informacje dotyczące posiadanego wykształcenia uprawniającego do podjęcia studiów (rodzaj dokumentu, numer, datę i miejsce wystawienia, nazwę instytucji wystawiającej dokument), rok, na który został przyjęty, miejsce na datę i przyczynę opuszczenia uczelni.

2) księga dyplomów – prowadzona w formie elektronicznej i papierowej w formie wydruku komputerowego. W dniu wizytacji ostatni zapis w księdze dyplomów kończył się numerem dyplomu 10751. Zgodnie z w/w rozporządzeniem księga dyplomów zawiera następujące dane: liczbę porządkową stanowiącą numer dyplomu, numer albumu studenta, imię (imiona) i nazwisko studenta, datę rozpoczęcia studiów na kierunku prowadzonym do uzyskanego dyplomu, nazwę wydziału, w którym był prowadzony kierunek studiów, nazwę kierunku i specjalność, datę złożenia egzaminu dyplomowego, uzyskany tytuł zawodowy.

3) karty okresowych osiągnięć studenta zgodnie z § 10 rozporządzenia MNiSW z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634) zawierają: nazwę przedmiotu, imiona i nazwiska studentów, numery albumów, oceny, daty i podpisy osób zaliczających lub przeprowadzających egzamin.

4) protokoły zaliczenia przedmiotu zgodnie z § 10 rozporządzenia MNiSW z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634) zawierają: nazwę przedmiotu, imiona i nazwiska studentów, numery albumów, oceny, daty i podpisy osób zaliczających lub przeprowadzających egzamin.

5) rejestr wydanych indeksów i legitymacji – prowadzony w formie podręcznego rejestru wydawanych dokumentów.

6) indeksy – wypełniane są czytelnie, w indeksach i kartach okresowych osiągnięć studenta zaliczenia semestru dokonuje uprawniony przez Rektora – dyrektor Instytutu. W indeksie odnotowane są urlopy oraz skreślenia.

7) dyplomy i suplementy – treść tych dokumentów jest zgodna z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 23 lipca 2004 r. w sprawie określenia rodzajów dyplomów i tytułów zawodowych oraz wzoru dyplomów wydawanych przez uczelnię.

8) protokoły egzaminu dyplomowego – protokół egzaminu dyplomowego sporządzony jest zgodnie z wymogami zawartymi w § 11 ust. 2 rozporządzenia MNiSW z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów i zawiera: datę egzaminu, imię i nazwisko studenta, numer albumu, skład i podpisy członków komisji egzaminacyjnej, tytuł i ocenę pracy dyplomowej, ostateczny wynik studiów oraz uzyskany tytuł zawodowy, treść zadanych pytań i uzyskane oceny, średnią ocen uzyskaną w okresie studiów.

9)teczki osobowe studentów – analizie zostały poddane teczki osobowe studentów: nowo przyjętych, przebywających na urlopie, skreślonych z listy studentów, powtarzających rok oraz absolwentów. Opisy teczek akt osobowych studenta zawierają: numer albumu, nazwisko i imię studenta, informację o roku rozpoczęcia studiów, trybie i poziomie kształcenia, kierunku studiów oraz jednostce organizacyjnej prowadzącej kierunek studiów.

W analizowanych teczkach znajdują się dokumenty zgodnie z wymogami rozporządzenia MNiSW z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów, tj.: oryginał lub odpis świadectwa dojrzałości, ankieta osobowa, poświadczona przez uczelnię kopia dowodu osobistego, aktualna fotografia kandydata, dokumenty postępowania kwalifikacyjnego, kopia decyzji o przyjęciu na studia, potwierdzenie jej doręczenia, podpisany przez studenta akt ślubowania, karty okresowych osiągnięć studenta, decyzje władz uczelni dotyczące przebiegu studiów, a w szczególności: udzielonych urlopów, zgody

na powtarzanie roku, skreślenia z listy studentów, a także nagród, wyróżnień i kar dyscyplinarnych.

W przypadku studentów nowo przyjętych – decyzja o przyjęciu na studia jest zgodna z art. 207 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i art. 107 k.p.a.

W przypadku osób skreślonych z listy studentów – decyzja o skreśleniu jest zgodna z art. 190 ustawy i doręczona za potwierdzeniem odbioru.

W wybranych losowo teczkach absolwentów znajdują się wymagane dokumenty związane ze złożeniem egzaminu dyplomowego: protokół z egzaminu dyplomowego, 2 recenzje pracy dyplomowej, praca dyplomowa (egzemplarz do akt), dyplom i suplement (odpis do akt), karta obiegowa, potwierdzenie odbioru dyplomu.

Sprawdzone dyplomy ukończenia studiów wystawione są na prawidłowym wzorze (część A i część B – suplement), zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 23 lipca 2004 r. (z późn. zm.) w sprawie rodzajów dyplomów i tytułów zawodowych oraz wzorów dyplomów wydawanych przez uczelnie.

Wniosek:

Dokumentacja toku studiów jest zgodna z zapisami zawartymi w rozporządzeniu MNiSW z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224 poz. 1634 z późn. zm.) oraz z dnia 23 lipca 2004 r. w sprawie określenia rodzajów dyplomów i tytułów zawodowych oraz wzoru dyplomów wydawanych przez uczelnię (Dz. U. Nr 182, poz. 1881 z późn. zm.).

IX. Podsumowanie.

1. Ocena spełnienia standardów jakości kształcenia.

Część raportu	Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
Cz. II	Struktura kwalifikacji absolwenta		x			
Cz. II	Plany studiów i programy nauczania			x		
Cz. IV	Kadra naukowo-dydaktyczna		x			
Cz. II	Efekty kształcenia			x		
Cz. V	Badania naukowe			x		

Cz. III	Wewnętrzny system zapewnienia jakości			x		
Cz. VI	Baza dydaktyczna			x		
Cz. I, VII	Sprawy studenckie				x	
Cz. I, IV, VIII	Kultura prawna uczelni i jednostki			x		
Cz. I, II, III	Kontakty z otoczeniem			x		
Cz. II, V	Poziom umiędzynarodowienia			x		

2. Ocena perspektyw utrzymania i rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku w wizytowanej jednostce.

Kierunek filologia jest w PWSZ w Gorzowie Wlkp. dobrze osadzony w strukturze Uczelni, ma dobrą i na bieżąco rozwijaną bazę infrastrukturalną oraz odpowiednią kadrę naukowo-dydaktyczną. Programy nauczania spełniają podstawowe standardy, co umożliwia kształcenie zgodne z nakreślonymi w opisie sylwetki absolwenta celami, i powinny być – tak jak miało to miejsce dotychczas – ciągle udoskonalane i weryfikowane. Specjalności filologiczne (język angielski i język niemiecki) mają odpowiednie warunki do swobodnego i efektywnego rozwoju. Należy jednak pamiętać, że z roku na rok liczba potencjalnych kandydatów na studia filologiczne zmniejsza się, a niż demograficzny, kryzys gospodarczy i migracja ludności nie są sprzymierzeńcami filologów.

Raport sporządził:

Dr hab. Marek Cieszkowski

Warszawa, 11 czerwca 2010 r.